

Mesures més destacades del Reial Decret pel qual es declara l'Estat d'Alarma

El Govern de l'Estat, en exercici de les facultats que li atribueix l'article 4, apartat b) de l'article 116.2 de la Llei Orgànica 4/1981, d'1 de juny, dels Estats d'Alarma, Excepció i Setge, ha aprovat el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària causada pel COVID-19. A continuació n'assenyalem les mesures més destacades des de la perspectiva dels ens locals.

Autoritats competents:

- L'autoritat competent és el Govern de l'Estat.
- Per a l'exercici de les funcions contemplades en el Reial Decret seran **autoritats competents delegades**, segons la matèria:
 - a) La titular del Ministeri de Defensa.
 - b) El titular del Ministeri d'Interior.
 - c) El titular del Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana.
 - d) El titular del Ministeri de Sanitat.

En les àrees de responsabilitat que no recaiguin en la competència de cap altre dels ministeris esmentats serà autoritat competent delegada el titular del Ministeri de Sanitat.

- S'activa el Comitè de Situació previst a la Llei 36/2015, de 28 de setembre, de Seguretat Nacional, com a òrgan de suport.

Gestió ordinària dels serveis:

Cada Administració autonòmica i local conservarà les competències que li atorga la legislació vigent en la gestió ordinària dels seus serveis per adoptar les mesures que cregui necessàries en el marc de les ordres directes de l'autoritat competent als efectes de l'estat d'alarma.

Polícia i Protecció Civil:

- Els integrants de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, dels Mossos d'Esquadra i de les Polícies Locals, restaran sota les ordres directes del Ministre de l'Interior en allò que sigui necessari per a la protecció de persones, béns i llocs. El Ministre els podrà imposar serveis extraordinaris per la seva duració o naturalesa.

- Els agents de l'autoritat podran practicar les comprovacions de persones, béns, vehicles, locals i establiments que siguin necessàries per comprovar i impedir que no es portin a terme els serveis i activitats suspesos.
- Els serveis d'intervenció i assistència en emergències de protecció civil actuaran sota la dependència funcional del Ministre de l'Interior.
- En darrer terme, si s'estima necessari i se'n donen les condicions, les autoritats competents podrien requerir l'actuació de les Forces Armades.

Restriccions a la llibertat de circulació de les persones

- Els ciutadans només podran circular per les vies d'ús públic per a les següents activitats:
 - a) Adquisició d'aliments, productes farmacèutics i de primera necessitat.
 - b) Assistència a instal·lacions sanitàries.
 - c) Desplaçament al lloc de treball per efectuar la seva prestació laboral, professional o empresarial.
 - d) Retorn al lloc de residència habitual.
 - e) Assistència i cura de gent gran, menors, dependents, persones amb discapacitat o persones especialment vulnerables.
 - f) Desplaçament a entitats financeres i d'assegurances.
 - g) Per causa de força major o per situació de necessitat.
 - h) Qualsevol altra activitat d'anàloga naturalesa, que haurà de fer-se individualment, llevat que s'acompanyi persones amb discapacitat o per una altra causa justificada.
- Es permetrà la circulació de vehicles particulars per les vies d'ús públic per a la realització de les anteriors activitats o per al repostatge en gasolineres o estacions de servei.
- El Ministre de l'Interior podrà acordar el tancament o la restricció de la circulació en carreteres.

Requisites temporals i prestacions personals obligatòries:

Les autoritats competents podran acordar, d'ofici o a sol·licitud de les Comunitats Autònomes o de les Entitats Locals, que es practiquin requisites temporals de tota mena de béns necessaris per al compliment de les finalitats del Reial Decret. També es podrà imposar la realització de prestacions personals obligatòries.

Mesures de contenció:

- a) **Àmbit educatiu:** suspensió de tota activitat educativa presencial a tots els centres. Cal fer ús de les modalitats educatives “on line” o a distància sempre que sigui possible.
- b) **Àmbit de l'activitat comercial, equipaments culturals, establiments i activitats recreatius, activitats d'hostaleria i restauració, i altres d'addicionals:**
- Suspensió de l'obertura al públic dels locals i establiments minoristes, amb l'excepció dels que es relacionen a continuació: establiments comercials minoristes d'alimentació, begudes, productes i béns de primera necessitat, establiments farmacèutics, mèdics, òptiques i productes ortopèdics, productes higiènics, perruqueries, premsa i papereria, combustible per a l'automoció, estancs, equips tecnològics i de telecomunicacions, aliments per a animals de companyia, comerç per Internet, telefònic o correspondència, tintoreries i bugaderies.
 - Se suspèn qualsevol altra activitat o establiment que l'autoritat competent consideri que pot suposar un risc de contagi.
 - El temps de permanència en els establiments oberts haurà de ser l'estrictament necessari per a l'adquisició d'aliments i productes de primera necessitat i no s'hi podran consumir productes.
 - S'evitaran aglomeracions i es controlarà que consumidors i empleats mantenen la distància de seguretat.
 - Se suspèn l'obertura al públic de museus, arxius, biblioteques, monuments, així com locals i establiments on es duguin a terme espectacles públics i les activitats esportives i d'oci indicades en l'annex del Reial decret.
 - Se suspenen les activitats d'hostaleria i restauració i només es podran prestar els serveis de lliurament a domicili.
 - Se suspenen revetlles, desfilades i festes populars.
- c) **Llocs de culte, i cerimònies cívils i religioses:** Assistència condicionada a l'adopció de mesures organitzatives per garantir el manteniment de la distància d'almenys un metre entre els assistents.

Reforçament del “Sistema Nacional de Salut”:

- Totes les autoritats cívils de les administracions públiques, i en particular les sanitàries, així com els treballadors i funcionaris, resten sota les ordres directes del Ministre de Sanitat en tot allò necessari per a la protecció de persones, béns i llocs.

- Les Administracions públiques autonòmiques i locals mantenen la gestió ordinària dels serveis sanitaris.
- El Ministre podrà determinar la millor distribució en el territori de l'estat de tots els mitjans tècnics i personals.
- El Ministre de Sanitat també podrà exercir les facultats necessàries respecte els centres sanitaris privats.

Assegurament del subministrament de béns i serveis necessaris per a la protecció de la salut pública:

El Ministre de Sanitat podrà:

- Impartir ordres per assegurar l'abastiment del mercat i el funcionament dels serveis dels centres de producció afectats pel desabastiment de productes necessaris per a la protecció de la salut pública.
- Intervenir i ocupar transitòriament indústries, fàbriques, tallers, explotacions o locals de qualsevol naturalesa, inclosos centres sanitaris privats i la indústria farmacèutica.
- Practicar requisites temporals de tot tipus de béns i imposar prestacions personals obligatòries.

Transports:

- El Ministre de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana resta habilitat per dictar els acords, resolucions i disposicions que siguin necessaris.
- Tots els serveis de transport públic de viatgers de competència estatal reduiran les operacions almenys un 50%, amb l'excepció dels serveis ferroviaris de rodalies, que mantindran la seva oferta de serveis.
- Els serveis de transport públic de viatgers de competència autonòmica o local mantindran la seva oferta de transport.
- Per decisió de l'autoritat competent, autonòmica o local, es podran establir reduccions de serveis, així com altres condicions específiques per a la seva provisió.

Mesures per garantir el subministrament d'aliments:

- Les autoritats competents delegades adoptaran les mesures necessàries per assegurar el subministrament d'aliments en llocs de consum i el funcionament dels serveis del centre de producció, permetent la distribució d'aliments des de l'origen fins als establiments comercials de venda als consumidors.

- L'establiment, si cal, de corredors sanitaris per permetre l'entrada i sortida de les persones, de les matèries primeres i dels productes elaborats amb destinació o procedents d'establiments en què produeixin aliments, incloent-hi granges, llotges, fàbriques de pinsos i escorxadors d'animals.
- Les autoritats competents també podran acordar la intervenció d'empreses o serveis, així com la mobilització de les forces de seguretat de l'estat i de les forces armades per tal de garantir l'abastiment alimentari.

Importació:

Les autoritats competents adoptaran les mesures necessàries per garantir el trànsit duaner als punts d'entrada o punts d'inspecció fronterera ubicats en ports o aeroports. Els productes que siguin de primera necessitat s'abordaran com a prioritat.

Garantia de subministrament d'energia elèctrica, productes derivats del petroli i gas natural:

L'autoritat competent pot adoptar les mesures necessàries per garantir el subministrament d'electricitat, productes derivats del petroli i gas natural.

Suspensió i interrupció de terminis processals a tots els ordres jurisdiccionals:

Se suspenen durant la vigència de l'Estat d'Alarma, amb algunes excepcions.

Suspensió de terminis administratius:

- Durant la vigència de l'estat d'alarma se suspenen i s'interrompen els terminis per a la tramitació dels procediments de les entitats del sector públic.
- Això no obstant, l'òrgan competent podrà acordar, per decisió motivada, sobre les mesures d'organització i instrucció estrictament necessàries per evitar perjudicis greus als drets i interessos dels interessats en el procediment .

Suspensió de terminis de prescripció i caducitat de qualssevol accions i drets durant la vigència de l'estat d'alarma.

Caràcter d'agent de l'autoritat dels membres de les Forces Armades en l'exercici de les funcions previstes en el Reial Decret.

Ratificació de les mesures adoptades per les autoritats competents de les administracions públiques:

Totes les disposicions i mesures adoptades per les autoritats autonòmiques i locals amb motiu del coronavirus COVID-19 es ratifiquen i són emparades per la declaració de l'estat d'alarma, seguiran vigents i produiran els efectes previstos, sempre que siguin compatibles amb el Reial decret.

Entrada en vigor:

El Reial decret ha entrat en vigor des del moment de la seva publicació en el BOE.